

LA PORTADA

Les escoles d'en Gaudí

Dibuix de Gaudí per Ricard Opisso

Josep M. Ainaud de Lasarte

L'any Gaudí, a més de recordar dignament la memòria de la persona i l'obra d'una gran figura de la nostra cultura, ha fet possible que alguns monuments poguessin ser visitats còmodament, com la casa Batlló o el col·legi de les Teresianes, a Barcelona. I també ha donat a conèixer obres gairebé desconegudes.

Així ha passat amb les escoles de la Sagrada Família, una obra menor de l'arquitecte, però molt interessant per la seva modernitat. Van ser construïdes, al costat del Temple de la Sagrada Família, a la tardor de l'any 1909, poc després de la "Setmana Tràgica", marcada per la crema de diversos convents i esglésies. Gaudí les construï d'acord amb mossèn Gil Parés, capellà del Temple de la Sagrada Família i director de les escoles. Eren destinades als fills dels treballadors del Temple i als nens de la barriada, poc atesa fins que l'ajuntament construï el Grup Escolar Ramon Llull, uns anys més tard.

Les escoles – provisionals – eren un edifici d'una sola planta, amb capacitat per a uns 150 alumnes, amb un sorral per a jocs al costat. Era d'una estructura senzilla feta de maons, al

costat de la façana del Naixement, i ocupava un espai d'uns deu per vint metres, rectangular, d'uns cinc metres d'alt. La solució era senzilla, innovadora, i demostrava l'enginy de Gaudí per a trobar les millors solucions als problemes que se li presentaven. Uns anys més tard, el 1928, quan l'arquitecte Josep-Lluís Sert, gran admirador de Gaudí, acompanyà a Barcelona el famós arquitecte Le Corbusier, va comprovar l'interès d'aquest mestre de l'art modern per la senzilla obra gaudiniana, tema d'uns apunts conservats a la seva libreta de viatge.

Malauradament, el juliol de 1936, la fúria antireligiosa va calar foc al Temple i a l'escola, sense pensar en els nens que es quedarien desatesos. El CENU, organisme de la Generalitat, va ordenar a l'arquitecte del Temple, el senyor Quintana, que reconstruís la part destruïda per tal que pogués estar

a punt pel nou curs. Així es va fer, respectant tot el possible de l'obra gaudiniana.

Actualment, les escoles ja no tenien utilitat pedagògica, però la Junta d'Obres del Temple ha considerat que valia la pena conservar l'edifici, ara destinat a centre de coneixement i difusió de l'obra gaudiniana. Una jove arquitecta, Mariona Bonet, ha traslladat les escoles de lloc – ara ocupat per les obres del Temple – i n'ha dirigit, a més, una rèplica a Badalona, per a l'Institut Gaudí de la Construcció.

Un nou motiu per a difondre l'obra de Gaudí, aquell gran arquitecte català de qui pogué dir amb raó l'historiador italià Sartoris:

"Quan un país ha tingut la fortuna de posseir Gaudí, no s'ha de deixar remolcar per cap altre, ni ha de témer cap comparació ni cap innovació".

El ressò internacional de l'Any Gaudí ens ha de fer pensar que tots els anys són bons per a commemorar-lo. I us recomanem d'una manera especial el llibret que Jordi Bonet ha publicat fa poc, amb el títol de "Les Escoles de la Sagrada Família", molt ben il·lustrat. ■

Les Escoles de la Sagrada Família en una postal de l'any 1911, dos anys després de la seva inauguració